

MEGÁLLHAT A 7. CIKKELY SZERINTI ELJÁRÁS?

A von der Leyen vezette új bizottság érdeke, hogy lezárja a Magyarországgal és Lengyelországgal szemben indított jogállami eljárásokat és a kölcsönös bizalom alapján új fejezetet kezdjen a tagállamok és Brüsszel kapcsolatában.

Mindezt Mráz Ágoston Sámuel, a Nézőpont Intézet vezetője mondta az osztrák Alpbachban tartott európai fórum vitájában. A beszélgetésen résztvevők erős liberális túlsúlyban voltak. Eredetileg az időközben elhunyt Heller Ágnes akadémikus nyitotta volna meg a rendezvényt, a jogállamiságról szóló vitában pedig a magyar kormány nemzetközi lejárátásának két élharcosa, Kim Lane Scheppele princetoni tanár és Halmai Gábor, a firenzei Európai Egyetem professzora vett részt, egy osztrák ügyvédszövetség vezetője, Rupert Wolff társaságában. A moderátor, aki a Politico magyar származású újságírója volt, a beszélgetés során megszavaztatta a mintegy százfős közönséget, amely a vita előtt és után is az Európai Unió hatásköreinek bővítésére szavazott a jogállamiság

kikényszerítésére.

A liberális „Magyarország-szakértők” természetesen a magyarokkal és a lengyelekkel szembeni határozottabb fellépést szorgalmazták, mondván ez az unió érdeke. Mind Halmai Gábor, mind Kim Lane Scheppele pénzügyi szankciókat is követelt a jogállamiság elvének kikényszerítésére. Az amerikai professzor egyenesen azt mondta, hogy az európai uniós ügyészséghez nem csatlakozó államoktól meg kellene vonni az uniós forrásokat. A 2010 óta a magyarországi fejleményeket éles kritikával kommentáló szakértő többször is kiemelte Frans Timmermans szerinte üdvözlendő szerepét a magyar és lengyel állam ellen indított eljárásban. Vita egyedül arról alakult ki az egymással baráti viszonyban lévő két liberális résztvevő között, hogy az Európai Uniónak van-e elegendő eszköze a jogállamiságot megsértő tagállamok ellenőrzésére. Kim Lane Scheppele ezt hiányolta és új eljárások bevezetését szorgalmazta, ezzel szemben Halmai Gábor úgy vélte, hogy van elegendő, hatékony eszköz, de hiányzik a politikai akarat a használatukhoz. Szerinte ez az oka a két ország elleni jogállamisági eljárás elakadásának is.

Mráz Ágoston Sámuel ezt a folyamatot éppen üdvözlölte, s úgy vélte, hogy az új Európai Bizottságnak érdeke a tagállamok és a testület közötti megtöredezett bizalom helyreállítása, s a 7-es cikkely szerinti eljárásokat ehhez be kell rekeszteni. Természetesen fontos az uniós szerződések ezen szabálya, de azt csak abban a helyzetben kell alkalmazni, ha egy tagállam diktatúrává válik, politikai viták rendezésére nem alkalmas. Már csak azért sem, mondta Mráz, mert a jogállamiságnak nincs egységes európai definíciója, azaz minden kultúrkörben, az angoloknál, a németeknél, a franciáknál és a közép-európaiknál is más a jelentése. Ezt később Halmai Gábor is elismerte, de ettől függetlenül a Magyarország elleni fellépés folytatását sürgette. A Nézőpont Intézet vezetője azt is hozzátette, hogy az európai szerződések nemcsak a jogállamiság, de a szubszidiaritás védelmét is előírják, azaz a felmerülő problémákat minél közelebb kell kezelni az emberekhez. Ezért a résztvevők figyelmébe ajánlotta az „önvédő jogállam” fogalmát, mint amilyen Magyarország, melynek alkotmánya a rendszerváltozás óta előírja és az alkotmánybíróság által védi azt az elvet, hogy „Magyarország független, demokratikus jogállam”.

A résztvevők mellett a közönség is megfogalmazhatott kérdéseket, amely jól tükrözte a rendezvény liberális dominanciáját. A legtöbb jelentkező ugyanis Mráz Ágostont támadta, számonkérve rajta az európai jog elsőbbségét, amellyel az

előadó egyetértett, vagy bocsánatot követelve, hogy az előadó Lengyelország kompromisszumkészségéről bátorkodott beszélni az ellene indított jogállami eljárás kapcsán. A legharciasabb kérdező azonban Vadai Ágnes volt, aki a DK politikusaként közbeszerzési eljárások hiányát kérte számon, alaptalanul, a Mráz Ágoston által vezetett Nézőpont Intézet kormányzati megbízása kapcsán, valamint a magyar ügyészség elfogultságát taglalta felszólalásában. A megtámadott előadó az utóbbi felvetésre a Simonka-ügy kapcsán tett ügyészségi vádemeléssel válaszolt, amely láthatóan a teremben lévő nem magyar résztvevőket meglepte, hiszen egy kormánypárti képviselőről van szó.

A 7-es cikkely szerinti eljárás lezárásáról természetesen a résztvevő szakértők nem dönthettek, de érdekes konklúzió, hogy Halmai Gábor nem bízott végigvitelében, Kim Lane Scheppele más eljárást szorgalmazott, Mráz Ágoston pedig a leállítást javasolta. A liberális résztvevők csalódottsága előrevetíti, hogy lelkileg készülnek a Timmermans által szorgalmazott politikai támadások lezárására, miután Timmermans a jövőben más feladatokat fog kapni a Bizottságban.